

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravlilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Volilski shod v Slovenski Bistrici.

Kakor znano, sklicala sta poslanca gospoda Dr. Radey in profesor Robič na dan 7. oktobra t. l. v Slovensko Bistrico shod volilcev, da poročata o svojem delovanju v deželnem oziroma državnem zboru. Volilci Slovenjebistriškega okraja so se tega shoda udeležili v prav častnem številu tako, da so bili dokaj prostrani gostilniški prostori daleč na okrog znanega narodnega gostilničarja »Petra« do zadnjega kotička napolnjeni. Z veseljem se je opazilo, da se je zbral cvet volilcev iz celega okraja in da je med njimi bilo dosti mož, kateri so pred kratkim bili še na glasu kot nepoboljšljivi nasprotniki narodnih teženj, kateri so pa ta dan že postopanje naših poslancev ne samo v gospodarskem, temveč tudi v političnem oziru živahno odobraval.

Prvemu je bila beseda podeljena gospodu dežel-nemu poslancu, deželnega glavarja namestniku, gospodu Dru. Radey-u. Začetkom svojega poročila je ta popisal neugodno stališče, katero zavzemajo v štajarskem deželnem zboru slovenski poslanci; teh je osem, njim pa nasprotuje v vseh narodnih zadevah 53 nemških poslancev, kateri so vsikdar edini v odklonitvi še tako opravičenih želj slovenskega naroda. Ta nemška večina je bila proti slovenski manjšini nekdanj celo tako brez-obzirna, da slovenskih poslancev niti v posamezne od-seke ni volila. Da bi enega slovenskega poslanca tudi volili v deželni odbor, o tem torej niti govora ni. Pravičnejši je naš presvetli vladar, kateri je slovenskemu narodu dal, kar je mogel; kajti on je imenoval namest-nikom deželnega glavarja slovenskega poslanca. To je dalo večini migljaj, da je vsaj v posamezne odseke za-čela voliti tudi slovenske poslance. Vspešnejše zamorejo slovenski poslanci delovati na gospodarstvenem polju; kajti tukaj nimajo zaveznikov samo pri nemških kon-servativcih, ampak mnogokrat tudi pri nacijskonalcih in liberalcih.

Govornik je potem razlagal, kaj se je v deželnem zboru zgodilo v prosep prebivalcev dežele v obče in z ozirom na posebne stanove. Vsak davkoplačevalec, po-sebno pa kmet toži o hudih davčnih bremenih. Državne davke bi še zmogli, da bi razven istih ne imeli še pla-čevati tolikih doklad v deželno, okrajno in občinsko blagajno. Dežela pobira sedaj 38% doklad ter jih tudi potrebuje tako, da ni upati, da bi se kedaj znižale.

V naši deželi imamo javne bolnišnice, v katere se vsakdo sprejme, naj bode bogatin ali siromak. Imamo tudi dosti sodeželanov, kateri so vsled starosti ali bo-leznij ali drugih nezdgod onemogli, da ne morejo delati, da se ne moreje sprejemati v bolnišnice, ker so neo-zdravljivi. Za take siromake imamo v deželi več hiralnic. Na umu bolne sprejemajo v deželno blaznico, in tudi slepci in gluhonemi se podučujejo v posebnih zavodih.

Dežela skrbi celo za revne potovalce, kateri so nas po-prej nadlegovali z beračenjem, — v oskrbovalnih spre-jetiščih. Za te zavode mora dežela od leta do leta več denarja potrošiti, in tedaj ni upanja, da bi se deželne doklade kedaj znižale.

Opravičene pritožbe slišimo o sedANJI domovinski postavi. Ta daje vsakemu domovinsko pravico tam, kjer imajo njegovi roditelji domovinsko pravico. Posebno na kmetih opazujemo, da vse že v mladih letih sili v me-sta, tovarne, rudokope, fužine i. t. d. Tam pomagajo tujcem bogastvo pridobivati, žrtvujejo istim vse svoje moči in celo zdravje; ko so pa onemogli in za delo niso več sposobni, iztirajo jih z rodbino vred v domačo občino, in ta jih naj redi in oblači, akoravno ni imela od njih nikdar ne trohice dobička! To je tem večja krivica, ker imajo naše občine itak dosti ubožcev, ka-teri so vedno le doma bili in tukaj delali ter koristili. Umevno je sicer, da se bodo predruženju sedanje do-movinske pravice z vsemi mogočimi sredstvi upirali zastopniki mest in obrtnij; kajti mesta, rudokopi, tovar-ne, fužine i. t. d., kamur sedaj sili mladina in kjer pusti vse svoje moči, bi morali potem onemogle sami rediti in preskrbovati. Vkljub temu uporu je pa mnogo upa-nja, da se bode ta važna prememba le dognala, ker se za njo potegujejo — vsi poslanci kmetskih občin in deloma tudi mest in trgov.

Ko je gospod poslanec na kratko še omenil nove zdravstvene postave, sledil je zadnji del njegovega poro-čila, kateri je navzoče posebno zanimal, ker se je tikal ravno za Slovenjebistriški okraj jako važne vinoreje. Tudi v tem oziru je dežela dosti dobrega storila. Našo vinsko trto hočeta namreč uničiti dva huda sovražnika. Prvi je peronospora ali strupena rosa, katera povzroči, da se perje prehitro posuši in odpade in da vsled tega grozdje ne more dozoreti. Drugi sovražnik je pa trtna uš, katera vinsko trto popolnoma uniči.

Proti strupeni rosi je najbolje sredstvo škropljenje z modro galico. Dokler smo isto morali kupovati pri trgovcih, je bila res draga, kajti plačevala se je po 36 kr. za kilogram. Sedaj pa dobimo modro galico po 20 do 21 krajcarjev za kilogram, za kar gre zahvala dežel-nemu zboru oziroma odboru. Ta sedaj kupuje modro galico naravnost iz prve roke, kjer je seveda veliko ce-nejša, ter jo potem razdeli med okrajne zastope in pa občine, da jo slednje med vinogradnike razpečajo brez vzvišanja cene in le proti povrnitvi voznine.

Če se pa trtna uš vinograda loti, potem je edino sredstvo istega posekati ter ga z ameriškimi trsi za-saditi, slednje pa z domačo trto požlahtniti. To so po-sebno storili vinogradniki na Bizeljskem, kjer že sedaj po primeroma kratkem času uživajo obilen sad svojega truda.

Konečno je gospod poslanec volilem tudi oblju-

bil, da bode kot član odseka, v katerem se pretresuje predruženje sedanjih postav o lovu in ribarstvu, odločno zastopal le koristi kmetškega prebivalstva, katero v tem oziru trpi mnogo škode.

S tem je gospod Dr. Radey končal svoje poročilo, katero so volile popolnoma odobraval.

V prihodnji številki bomo pa pisali o poročilu gospoda poslanca Robiča, katero je posebno za kmeta zanimivo, ker se je v njem prav temeljito razpravljalo o načelih, na katera se ima opirati nova davčna postava.

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

V bogoslovju si Kosarja težko da srečal brez zelene strešice na čelu; beli dan namreč in vsaka luč bolela je njegovo oko in tako slabo je videl, da je svoje tovariše, če so ga v semenišču srečavali, spoznaval bolj po glasu, kakor po licu. Vsled svojih bolnih oči pa on sam tako rekoč nikoli ni čital bogoslovskih predmetov, a vendar je koncem leta izkušnje vedno najbolje izvršil. Pomagal si je pa tako. Pred vsem bil je v šoli jako pazljiv in ni mu ušla niti besedica profesorjevega tolmačenja. Doma pa naprosi zdaj jednega, zdaj drugega sošolca, da se ž njim poda bodi-si na hodnik, bodi-si na vrt in mu ondi na glas čita šolsko nalogo. Navadno bilo je dosti, da se mu je enkrat prečitala, že je namreč bila njegova last. Včasih pa tovarišu tudi sega v besedo ter ga prosi: to in to še mi zopet čitaj, — ono točko še mi ponovi! Potem se vrne v svojo izbico in v duhu ponovi in prekuha, kar se mu je čitalo, in zdaj sigurno stopi med svoje sošolce in jim potolmači jasno, kakor pravcat profesor vse, kar je bilo komu še nerazumljivega.

Večidel čital mu je šolske predmete sošolec njegov baron Aichenegg. Ta mladenič pa ni bil le plemenitega rodu in zalega obličja, nego tudi prav čednega vedenja in ljubeznivega in pobožnega značaja. Razumljivo je torej, da se Kosar ž njim najrajši družil. To vam je bil čuden par: Kosar suh in bled, kakor stena in Aichenegg poleg njega, kakor sama kri in mleko.

Tukaj naj uvrstimo čin, ki prelepo znači plemenito in hvaležno srce pokojnika. Ko pred dvema letoma umrje v Šmarji dekan M. Ivanc, se Kosar takoj odloči, da se poda na pokapanje. Mi smo mu odsvetovali pot, ker je bilo slabo vreme, a bolj še zató, ker je bil ves bolehav in ker v tem času njegova dolgoletna bolezen ni nikjer in tudi na leci ni več prizanašala. Toda Kosar ostane pri svojem sklepu, rekoč: »Hvaležnost tirja, da skazem prijatelju ljubezen ter mu spregovorim zadnjo popotnico, ker je ranjci zatisnil za vselej svoje zveste oči, ki so v semenišču tolikokrat mesto mene gledale v bukve«. Tudi Ivanc mu je namreč čestokrat čital iz šolskih predmetov.

Če so bile temne telesne njegove oči, svetilo mu je pa tem jasnejše njegovo duhovno oko. Profesor Weber se je kar čudil, kadar je Kosar tako sčistega razpravljaj cerkveno pravo, in profesor dr. Habermann je v kolegiju očitno pripoznal: »Vi ste že danes zmožni tukaj zasesti moj prostor«. Tolika hvala bi Kosarja pač lahko omamila, ker skušnja uči, da človek vse prej prenaša kakor hvalo, in toliko priznanje bi ga še morebiti napihnilo, da bi preziral svoje bolj skromne tovariše, toda ljubi Bog je skrbel za to, da ostane ponižen, ker pri vsej svojej nadarjenosti je Kosar vendar trebal pomoči svojih sošolcev.

Nič manj kakor učenci bili so tudi semeniški ravnatelj veseli tako izvrstnega bogoslovca. Da bi bilo treba Kosarja kedaj tirati ali vračati, svariti ali celo karati, to je bilo povsem izključeno. Že takrat bil ga je sam red, in zato je zapisal v svoj cvetnik: »Red vodi k Bogu, in vse kar je božjega, je urejeno«. Ni torej čudež, da je prva tri leta od ravnateljstva postavljen kot predstojnik ali prefekt svojemu letniku, a v štrtem letu kot višji prefekt vsem letnikom, dasiravno radi svoje mladosti ni bil v tretjem letu posvečen.

Njegov špirtuval¹⁾ v semenišču se je ž njim posvetoval kakor s svojim prijateljem in je tudi marsikaj storil po nasvetu duhovitega svojega gojenca. Kosar bil je namreč že kot bogoslovec velik prijatelj notranje molitve. Ker ni mogel čitati bogoslovskih razprav, odskočeval se je s tem, da si izvoli kako resnico, dene svojo glavo med dlani in premišljuje resnico od vseh strani ter jo ogleduje z bistrim očesom svojega visokega duha, in prav radi tega, ker se vadi meditirati že od mladih let, je pozneje tako z lahkega meditiral ter se izuril za tako izbornega govornika.

Bogoslovci tistega časa trdé, da so gledali na Kosarja, kakor na svoj vzor, da so se mu bližali z nekim svetim spoštovanjem ter si šteli v posebno čast, ako so mogli ž njim občevati.

V spomin † župnika Andreja Repiča.

Cenjeni čitatelji »Slov. Gosp.« se bodo spominjali, da so lani na tem mestu čitali o dveh slavnostih pri Kapelah blizu Brežic. Gosp. župnik so namreč o binkostih nabavili farni cerkvi veliki zvon, koncem julija pa so priskrbeli sv. misijon. Čez leto in dan, glejte, ni več gosp. župnika, ki so toliko dobrega storili za kapelsko faro, med nami; umrli so namreč letos 8. avgusta v 62. letu svoje starosti za srčno vodeniko.

Andrej Repič so bili rojeni dne 6. novembra 1832 pri Sv. Andražu v Slov. goricah. Imeli so jednega brata, ki je umirovljen nadučitelj, in jedno sestro, omoženo Vogrinc. Ker so bili bistro glavice, so jih poslali stariši študirat v Maribor. Tukaj jih je doletela žalostna osoda. Ko so še bili v prvi šoli, umrli so dijaku skrbna mati. Britka zguba je za otroka, če mu umrjejo mili roditelji, ali stokrat hujša zguba je za dijaka, če mu umrjejo skrbni stariši. Od tretje šole naprej so se učili And. Repič v Varaždinu. Tukaj se jim je zelo dobro godilo; bili so namreč v samostanu čč. ss. uršulink, kjer so stregli vsak dan pri sv. maši. S hvaležnostjo so se vedno spominjali umrli gosp. župnik teh redovnic, ki so jim veliko dobrega storile.

Radi so tudi pripovedovali neki dogodek, ki se jim je bil pripetil l. 1848. Ko so se vračali po počitnicah v Varaždin v šolo, prijeli so jih oboroženi Hrvatje, meneč, da je mladi gospodek kak madjarski prekucuh, ki ljudi zapeljuje. Ker niso imeli potnega lista, so jih tirali v Varaždin v — ječo. Gospod so sicer zatrjevali, da so le nedolžen dijak, ali vse ni nič pomagalo. Na srečo so imeli znanca med varaždinskimi častniki, kojemu so podučevali sina, in ta jih slednjič reši iz hude nadleže. Če so se tako spominjali svojih dijaških let, porekli so navadno: »Kaj znajo dijaki sedaj, kaj se pravi študirati? Zdaj imajo železnico, imajo dijaško kuhinjo, imajo lepe ustanove, krasno semenišče, kjer so z vsem preskrbljeni za dušo in telo; ali v mojih časih pa vsega tega ni bilo, in vendar so stare šole bile več vredne, kakor zdanje. Gimnazijske nauke so pa končali v Reki z jako dobrim uspehom. Na Hrvaškem so se dobro naučili hrvaščine, tudi italijanščino so dobro razumeli. Še kakor župnik so radi čitali jugoslovanske pesnike, Gun-

¹⁾ Mih. Pikel.

duliča, Kačiča itd., tudi latinske in grške klasike so imeli zelo v čisljih.

Po končanih gimnazijskih nauk niso dolgo pomišljali, kam bi se obrnili; posvetili so se duhovskemu stanu. Ker je pa tedaj njihova rojstvena župnija pripadala sekovski škofiji, stopili so v graško bogoslovnico. Z veliko marljivostjo so se poprijeli težkih bogoslovskih študij tako, da so bili 8. med 40 bogoslovci. V mašnika so bili posvečeni 26. julija 1856. Omeniti je, da so imeli kot bogoslovec četrtega leta imenitnega rojaka v bogoslovju. Njih prevzvišenost ljubljanskega knezoškofa J. Missia.

Na Nemškem so imeli naš gospod kot kaplan zelo težke službe v grdih hribovitih krajih. Akoravno so jih njihovi predniki ljubili in spoštovali zaradi njihove vstrajnosti in učenosti, niso se nič kaj posebno srečnega čutili med Nemci. Ko so 1859 nepozabljivi vladika Slomšek predstavili škofovski sedež od Sv. Andraža v Maribor in so bile do malega vse slovenske župnije združene z lavantinsko škofijo, potegovali so se tudi naš gospod, da bi prišli med svoje rojake in delovali v njih dušni prid, kar so tudi dosegli. Kaplanovali so na raznih krajih: pri Sv. Ani na Krembergu, v Majšbergu, potem so pa bili provizor na težavni župniji Sv. Antona na Pohorju. Od tod so prišli v Kapele kot župnik dne 1. januarja l. 1874. Tukaj se je začelo njihovo plodono delovanje; ne bom našteval, koliko dobrega so storili kot goreč pridigar na leci, kot vesten spovednik v spovednici, kolikim ljudem so podarili dušni mir in koliko so jih spravili k večnemu spravljenu z Bogom in svetom. To stori vsak katoliški duhovnik in je pripravljen tudi smrt trpeti, samo da spolni dolžnosti svojega svetega stanu. Bodí mi torej dovoljeno navesti, kar so storili za olepšavo hiše božje.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Framska razstava.

Iz Frama se nam piše: Prvi teden oktobra je bilo pri nas prav živahno gibanje. Odbor bralnega društva je za čas od 30. septembra do 7. oktobra osnoval razstavo za sadje tega kraja. Na posebno skrb g. Fr. Pirkmajerja, nadučitelja, in g. Miha Turnerja, krčmarja in posestnika, se je ta pisana razstava sijajno priredila. Kljub slabemu vremenu je bilo posebno prve tri dni obilno obiskovalcev od blizu in daleč.

Naša prva razstava je svoj dvojni namen popolnoma dosegla, namreč: 1. Spoznavati sadje različne sorte. Blizu 40 razstavjalcev je od vseh krajev doneslo menda do petsto različnih sort jabelk in grušek na ogled in razsodbo, katere je nam učeni sadjar g. Stigler iz Maribora krstil ali zaimenoval; mi pa smo imena študirali in popisali tako, da zdaj večinoma vse jabelke poznamo, samo da jim še za slovensko ime ne vemo; ker pitovne sorte so, žaliče, vse same ptujke.

Gosp. Stigler nam je svojem nagovoru izmed vseh razstavljenih sort posebno naslednje priporočil: 1. Mošančka, 2. Ananas-Rainette, 3. Belfleur, 4. Carmeliter-Rainette, 5. Cassler-Rainette, 6. Canada-Rainette, 7. Ribston-Pepping, 8. Damason-Rainette, 9. Gravensteiner, 10. Danziger Kantenapfel, 11. Kalvil, 12. Champagne Rainette, 13. Gold-Parmäne, 14. Eiserapfel, 15. Stettiner. Gruske pa, poleg domače tepke, še nekatere za prodajo: 1. Gute Loise, 2. Dechantbirne, 3. Winter-Butterbirne itd. Pri drugi razstavi bomo menda tudi že zvedeli slovenska imena!

Ta razstava je sijajno dosegla pa še tudi svoj

drugi namen, namreč: 2. Spodbujati ali vnemanje za sadjerejo. Akoravno se je v 10 letih v tem oziru pri nas čudovito veliko storilo tako, da so iz gošče nastali najlepší sadnjaki, iz ostrožja prirastle okusne jabelke, je še vendar na polju in bregu mnogo plohav, kjer bi na lepi solnčni legi lahko rastlo na stotine dobrih jablan. Ti prazni prostori se bodo marljivo zasajali, ker mnogotere gospodarje smo slišali govoriti: Zdaj bom pa jaz tudi začel sadje gojiti, saditi, cepiti, odkapati, snažiti in gnojiti, pobeliti in ovijati.

K tej spodbuji za sadjerejo so posebno pripomogli govori g. Stiglerja in g. profesorja Koprivnika, ki je v milodoneči slovenski besedi celo uro razlagal in priporočal sadjerejo kmetom. Svojo veliko moč so pokazali darovi in pohvalnice za najboljše pridelke. V to svrho je tukajšna posojilnica podarila 25 belih kron; pa tudi zvonki dobrotniki so nam darilec donesli. Največje darilo pa ti bodo, dragi kmetovalec, donesla drevesa tvojega sadnika, ako jih marljivo sadiš, umetno cepiš, in pametno shraniš, ter drago prodaš!

Sadna razstava.

Društvo »Kmetovalec« v Gotovljah priredi dne 28. t. m. v gostilnici g. Hausenbichlerja v Žalcu malo sadno razstavo in ob enem svoj XV. obč. zbor. Dnevni red: I. Razstava. 1. Od 9. ure predpoldne do 4. ure popoldne ogledovanje sadne razstave. II. Zborovanje. 2. Ob 4. uri popoldne otvorjenje zborovanja. 3. Vpisovanje društvenikov, oziroma vplačevanje društvenine. 4. Govor gosp. Belé-ta o napravljanju in zboljšanju sadjevca. 5. Okuševanje po gosp. Hausenbichlerju zboljšane sadjevca. 6. Nasveti. III. Zabava. Zvečer prosta zabava z godbo in plesom. Vstop k razstavi in zborovanju vsakemu prost. Prijatelje sadjereje k prav mnogobrojni udeležbi najprijazneje vabi Odbor.

Opomba: 1. P. n. sadjerejci se aljudno vabijo, da razstavijo sveže, suho ali drugače pridelano sadje, orodje in druge pripomočke, potrebne sadjereju. 2. Namen razstave ni tekmovalje po darilih, ampak spoznavanje tistih sadnih vrst in priprav, katere se smejo v razširitev priporočati. 3. Oglasila k razstavi naj se pošljejo vsaj do 25. t. m., sadje in druga razstavila pa vsaj do 27. t. m. gosp. učitelju A. Petriček-u v Žalcu, kateri podaje tudi vsa druga pojasnila.

Sejmovi. Dne 20. oktobra v Mariboru. Dne 22. oktobra v Oplotnici, Sevnici, Celju (tudi konjski sejem), pri Sv. Petru pod Sv. gorami, na Vidmu ob Savi, v Ribnici in pri Mali Nedelji. Dne 24. oktobra v Poličanah (svinjski sejem) in Imenem (svinjski sejem). Dne 25. oktobra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem) in na Bizeljskem.

Dopisi.

Iz Kostrivnici. (Marsikaj.) Že nekaj dnij se klati po naši občini neki agent, ki zavoljo prisilnega in grdega obnašanja pač ni vreden, da zastopa katoliško zavarovalno družbo. Gotovo se ga bomo najlozje iznebili s tem, da se nikdo več po njem ne zavaruje. Taki petelini naj ostanejo doma ter tam prodajajo svoje neslanosti! — Po občini gre govorica, da si je pri zadnjem požaru v Kostrivnici naš »nebodigatreba« računil 10 fl. zató, ker je na pogorišču tako kričal, da ga nihče ni mogel razumeti. Tako postopanje ni postavno; zakaj gasilni red zapoveduje, da se mora o priliki požara pomagati brez vsake plače. Ob enem je pa tudi grdo in neusmiljeno, da se revnemu posestniku že itak majhna

zavarovalnina na tak način krči. — Dne 12. t. m. je nenadna smrt zadela kmetico Nežo Jagodič. Popolnoma zdrava se je ob 1/2 7 zjutraj naenkrat zgrudila pri ognjišču ter izdihnila svojo dušo. Bila je pridna in pobožna žena, ki je pogosto prejemala sv. zakramente; zato smemo upati, da je smrt ni našla nepripravljenega. Bog je daj večni mir in pokoj!

Z Dravskega polja. (Spota.) Prehobil sem to polje od Pohorskega rodovitnega vnožja do Ormoža. Na popotovanju, prišedši od fare do fare, od vasi do vasi, opazoval sem kraje, ljudstvo naše, šege in navade istega. Ob Pohorju najdeš res rodovitna polja, zelene travnike, krasne vrte s plemenitim sadjem, lepe snažne hiše. Vse to kaže, da ljudstvo v gmotnem oziru ni na slabem, a žalostno je v narodnem oziru; kajti od Bistrice do Maribora so slovenski napisi le bele vrane. Prebivalci v lepših in večjih krajih govoré nemško med seboj, izvzemši pridelce. Dosti na boljšem gledé narodnosti je vse drugo protno Ptujsko polje razven mesta Ptuj. Res tu pa tam najdeš še nekatere nemške napise kakor: geprifter šmit. Če pa hočeš videti kaj posebnega, podaj se v Cirkovce. Od 4 pred cerkvijo rastočih divjih kostanjev je bil jeden pred 14 dnevi v spomladni obleki: v zelenem perju in v belem cvetju; stopi par korakov dalje, že ugledaš na lepejši hišni steni veliko tablo s sledečim napisom: »Matheuz Baumann, Kleidermacher und Gemischtwarenhandlung.« Ako povprašaš: od kod je ta kaufman? Odgovor boš dobil: po rodu je Poljanec, a bil je na visokih šolah ter si je nemščino prisvojil, da pravi: Die vindiše šproh is kain šen šproh. Ako vprašaš, pri katerej sodnji je firma tega »kaufmana« vpisana, vsak ti pove, da je najbolj znana v Mariboru. Cirkovljani, zakaj mastite takega nemškega gospoda s slovenskimi vinarji in kronami? Čudno je tudi, da se ne sramuje tak magnat med »vindišerji« živeti?!

Opazovalec.

Z Murskega polja. (Z letino) je letos mуролjski posestnik srednje zadovoljen. Najbolj je obrodila pšenica, kateri pa je cena tako pičila (5 fl. 20—40 kr. m. stot), da se pri obilni namlatitvi težko davek plača. Žita (rži) je bilo manj, ker so ga spomladne nevihte podrle. Lan je letos povoljen, tako tudi oves. Koruze in tikve (buče) so le za veliko potrebo, fižole je malo ali skoro nič, krompirja pa je srednje. S hajdino je precej slabo, ker je vsled suše pozno prišla iz zemlje in jo je dne 5. avgusta po nekaterih vaseh sklestila toča in pomandral strašen vihar. Ta vihar je na stotine drevja s koreninami vred podrl ali pa polomil. Ravno tako se je zgodilo s sadjem, da ni toliko pijače, kakor se je pokazalo; pač pa je bilo po vnožju goric in med goricami dosti lepega sadja, to je jabelk in grušek. Gorice so vsled suše precej hirale, ali pravočasni dež je trsje lepo okrepil in je letošnja vinska letina lanske enaka, le kvaliteta je boljša. Kjer več let niso škropili, tam je seveda pridelek slabši. Ali žal, sledovi trsne uši se že tu in tam vidijo; Bog nam pomagaj!

Iz ptujске okolice. (Uradovanje.) Kako nekateri slovenski župani po nepotrebnem v svojem uradovanju nemškutarijo v svojo sramoto in v sramoto slovenskega ljudstva, priča naslednji sejni zapisnik, ki mi je slučajno prišel v roké: Protocoll Sitzung beschluss hat beschlossen für am 12. November 1893 1. Das hat die Kinder für Mutter Sorgen so Mutter für Kinder So kan die Gemeinde keine Unterschützung geben weil hat, die Gemeinde solche Armen zu Versorgen das hate keine Kinder 2. der Sohn als Schneidermeister 3. die Tochter Schumacherin Meistrin und Besietz Gemeindeamt am 11./12. 1893 G. V. Zakaj je vendar to nepotrebno nemškutarjenje? Ako nemški toliko ne znate, da bi pravilno pisali, pa ven-

dar ne sramotite Slovencev s tako nemško godljo, kateri se mora vsak smeјati. Ni morda naš lep slovenski jezik toliko vreden, da bi se takšni »Protocolli« slovenski pisali? Kaj porečete k temu? Da ste to pisali slovenski, kar vendar boljše znate kakor nemški, bi bilo vsaj razumljivo, s to spakedrano nemščino pa ste se sami najbolj osmešili. Zato pa slovenski župani, poslušajte se vendar vsi svojega materinega jezika pri uradovanju! — Ako že ta slučaj tako grajamo, grajati še nam je tembolj ptujski okrajni zastop, katerega načelnik pošilja slovenskim občinam dopise, na katerih zavitkih se bere: Vom Bezirksausschusse Pettau, Portofreie Dienst-sache, kakor sem se o tem na več krajih prepričal. Narodni ponos, narodna odločnost, kje si? ?!

Od Vojnika. (Važna stvar.) Neki Peterka (oziora ravnatelj Schreiner) je dobil od c. kr. namestnije dovoljenje, da sme po mestih, trgih in tudi na kmetih predstavljati Kristusovo trpljenje. Pretečene dni so bile take predstave v Vojniku in Novicerkvi. Jaz nisem imel prilike biti navzoč, ali izvedel sem, da je bilo pri tem dosti — smeha. To pa mora vsacega pametnega človeka, kateri še ima kaj verskega čuta, v srce boleti. Bati se je, ako bodo postale te pasijonske igre preveč navadne, da se bodo igrale, kakor druge komedije, nedostojno — med smehom in krohotom; to pa se mora na vsak način zabraniti! Upam, da bo čast. duhovščina strogo pazila na te predstave ter ljudem zabranila se jih udeleževati, ako bodo namesto v spodbudo v pohujšanje. Sicer pa bi bilo najboljšje, da se od višjih oblastij prepovedo, ker ni misliti, da bi se resnobno in dostojno, s pravim namenom vršile, kakor v Gornjem Amergavu na Bavarskem. Dotični igralci si lahko gredó na drug način kruha služiti, ne pa Kristusovega trpljenja zlorabit v svoj dobiček!

Iz Vojniške okolice. (Vprašanja.) Čudne razmere v Vojniku mi dajo povod, da stavim sledeča vprašanja: Kedaj bodo prišli vojniški župljani do sporazumljenja, da bodo začeli staviti toliko potrebno novo župnijsko cerkev? Bojim se, da o Nikoli! Črez koliko let bodo vsi vojniški Slovenci postali toliko pametni, da ne bodo več s kupovanjem podpirali nemškutarskih trgovcev, svojih največjih nasprotnikov? Kedaj bodo vojniški Slovenci dobili toliko poguma, da bodo razdajali nemškutarsko trdnjavo Vojnik?

Iz Cvena. (Društveno.) Cvenska občina, katera obstoji iz vasij Cven, Mota, Krapje, je dala letos 9 sinov k vojakom, in kaj so občani storili? Ker je pevsko, bralno in gasilno društvo zgubilo svoje članove, napravili so v soboto dne 29. septembra odhodnico s prispevkom 50 kr. za vsako udeležujočo osebo. Na odhodnici je bil zastopan domači pevski zbor deklet in moški pevski zbor, zraven so bili stariši in nekateri kmetje, pa tudi gospoda nadučitelj in učitelj. Gospod nadučitelj Tom. Pušenjak je novincem razložil pomen vojaškega stanu, njegovo čast in veselje, ter jim priporočal ljubezen do vere, starišev in domovine. Isto tako jim je gosc. načelnik zaveze gasilnih društev za politični okraj ljutomerski, Jože Rajh, na srce polagal vse dobro, kar si je v mladih letih sam skusil. Fantje so se veselili podali na pot z nado, da jih tam le sreča čaka, ne pa nesreča; kajti vrli vojak se lahko dosti priuči za svoje bodoče življenje. Pri tej veselici-odhodnici se je lepo videlo, da so zelo koristna društva, ako se jih udeležijo stariši in odrasli otroci. Primurski.

Od nemške meje. (Na grobu Slovenca.) Dne 24. sept. so v Apačah zvonovi zvonili Slovence žalostinko, zagrizenim Nemcem pa veseličko. Kako to? K večnemu počitku so polagali župnika Jakoba Hanziča, ki so svojo dušo izdihnil v 63. letu svoje dobe. Bili so 40 let duhovnik in 14 let župnik v Apačah. Slovence

so ljubili neizmerno, zato so njih Nemci po strani gledali, in bojimo se, da bo odsedaj druga za Slovence v Nasovi, Plitvici in Leševah, kateri na gomili rajnega župnika prosijo ljubega Boga za dobrega naslednika, namreč takega, ki bo tudi Slovencem pravičen, katerih je v tej župniji dobra tretjina. Pokojnemu župniku pa tudi »Slov. Gospodar«, katerega naročnik so bili, kliče: »Gospod, večni mir in pokoj jim daj, ter večna luč jim sveti naj!«

—k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V prvi seji državnega zbora dne 16. t. m. je finančni minister predložil proračun za l. 1895. Skupna potrebščina znaša 636,527.870 fl. in pokritje 638,985.517, torej prebitka 2,457.707 fl. V proračunu je omenjena osnova spodnje gimnazije z nemškoslovenskim učenim jezikom v Celju. Klub združene nemške leve pa je bojda sklenil glasovati zoper to gimnazijo. — Dr. Luegerjeva petdesetletnica se je jako slovesno obhajala. — Pretekli ponedeljek so delavci na mnogih shodih zopet tirjali splošno volilno pravico.

Češko. Med Mladočehi vlada velika nevolja, ker se češka radikalna ali napredna stranka že postavlja na svoje noge in hoče pri prihodnjih volitvah izpodriniti Mladočehe. Dokler med brati Čehi ne bode več edinosti in krščanstva, kakor par let sem, tudi za nas Slovence ne bodo napočili boljši dnevi. — V nedeljo se je v Pragi vršil shod zaupnih mož nemške stranke na Češkem.

Moravsko. Dne 11. oktobra je umrl na svoji graščini blizu Brna grof Egbert Belcredi, jeden prvih konservativnih politikov. Bil je vodja moravskih konservativnih veleposestnikov, bil je izvrsten katoličan in prijatelj obrtnikov in kmetov. Časten spomin takemu možu!

Štajarsko. Dne 15. oktobra je bila v skupini mest in trgov Bruck-Ljubno volitev državnega poslanca namesto umrlega dr. Heilsberga. Zmagal je liberalni kandidat profesor Lorber s 767 glasovi, med tem ko je nemško-nacionalni župan Walz dobil 687 glasov. Govori se, da je vlada precej pomagala liberalcem. Sicer pa je nam Slovencem vse jedno, kdo da bi bil zmagal.

Koroško. Kat. politično in gospodarsko društvo za Slovence priredi shod zaupnih mož prih. sredo popoldne ob 1½3. uri v veliki dvorani pivovarne »Massgarten«. Razgovor bode o političnem položaju in narodnih tirjatvah, o bodočih občinskih in prihodnjih deželno- in državnozbornih volitvah ter o gospodarskih razmerah in potrebščinah. Večer ob 7. uri bode pa ravno tam slavnostna beseda v čast Andreja Einspielerja in Antona Martina Slomška. Štajarski Slovenci, komur je mogoče, naj se udeleži tega shoda in slavnosti!

Kranjsko. Na Notranjskem bode v kratkem dopolnilna volitev deželnega poslanca; sedaj se vršijo prvotne volitve in ima katoliška stranka mnogo upanja na zmago. — V Horjulu so ustanovili posojilnico. — Katoliško društvo za delavke se v Ljubljani kmalu ustanovi. To je potrebno, ker socialni demokrati tudi delavke vabijo v svojo družbo.

Primorsko. Tržaško deželno sodišče je ukazalo okrajnima sodiščema v Piranu in Kopru, da si še ta mesec morata napraviti dvojezične napise, pečate in oglase. To je le mrvica pravice, in vendar so po koncu vsi lahoni! — Največji sedaj živeči slovenski pesnik Simon Gregorčič je v Gorici v ponedeljek obhajal petdeseti rojstni dan. Vsi slov. listi so mu častitali; tudi »Slov. Gospodar« mu kliče: Na mnogaja leta!

Ogersko. Nj. Veličanstvo svetli cesar so imeli v

Budapešti in Gödöllu prve dni tega tedna srbskega kralja Aleksandra v gostih. Z Ogerskega se odpelje srbski kralj v Berolin k nemškemu cesarju. — Liberalni predlogi o veri otrok in o civilnih matrikah je gosposka ali magnatska zbornica sprejela. — Pred tednom so imeli ogerski škofje zopet konferenco ali posvetovanje. Bojda so sestavili pismo do cesarja, v katerem prosijo, naj vladar postave o civilnem zakonu ne potrdijo.

Vunanje države.

Rim. Še ta teden bode posvetovanje pred sv. očetom o pripomočkih, s katerimi bi bilo mogoče razkolne škofije jutranjih dežel zjediniti s katoliško cerkvijo. Tega posvetovanja se udeležita melhitski patrijarh Jussuf in sirskokatoliški patrijarh Behman.

Francosko. V proračunskem odseku je 10. okt. izjavil vojni minister, da se vojna, ki v miru tako šteje 505.000 mož, mora za 35.000 mož zvišati. Odsek sicer v to ni hotel privoliti, ali poslanci se bodo gotovo udali želji vlade. Kedar pa Francozi število vojakov pomnožijo, potem to storijo Nemci in tudi naše cesarstvo. Nesrečni mir, da toliko staneš!

Belgijsko. Dne 15. oktobra so se prvič volitve vršile po novem volilnem redu. Glasovalo je 1,370.000 volilcev, ki so vsled nove postave oddali 2,100.000 glasov. Kakor že nekaj let sem, tako bodo tudi zanaprej imeli vsled te volitve katoličani zdatno večino v poslanski zbornici in senatu (gosposki zbornici.) Liberalci so mnogo zgubili, ali socialisti imajo blizo 20 poslancev.

Nemško. Antisemiti, sovražniki židov, imeli so shod v Eisenachu ono nedeljo in se zjedini. Vodje antisemitov so pa na Nemškem do zdaj večinoma le nekateri protestanti. — Na Pruskem hočejo poojstriti postave zoper socialiste in anarhiste. Dobro, naj pa tudi prepovedo brezverskim profesorjem in časnikom udrihati po sv. veri!

Rusko. Car je, kakor smo že pred tedni omenili, nevarno bolan. Zdravnik Saharini mu je naravnost povedal, da je bolezen neozdravljiva; toda zdravnik profesor Leyden iz Berolina je rekel, da še se carju dá pomagati. Med tem časom, ko bode car na grškem otoku Krí, bodeta vladala carjevič Nikolaj in veliki knez Mihael.

Bolgarsko. Kar je ta država osvobodjena, so se državne potreščine popetorile, dohodki pa le počvetorili. Ako bode vlada hotela davke zvišati, mora pospeševati obrtnijo, trgovino in poljedelstvo. Da Bolgarsko lepo napreduje, vidi se iz tega, da je v Amsterdamu bilo odlikovanih 396 bolgarskih razstavljalcev.

Turško. One dni je bilo v Carigradu nekaj Bolgarjev, da so po nalogi kneza Ferdinanda sultanu izročili darila. Sultan jih je prijazno vsprejel in odlikoval z redi. Povabil jih je tudi na obed. Vse to kaže, da je sultan Bolgarjem naklonjen.

Azija. Gotovo je, da so Japonci gospodje v morskem zalivu Pečili. Tudi na suhem se vedno pomikajo proti Kitaju; toda imajo pri tem mnogo težav. Dne 8. okt. so Japonci zasedli mesto Viču. Kitajci so siromaki proti sovražnim Japoncem, doma pa tudi; kajti nekateri časniki poročajo, da je po Kitajskem tu in tam nastal punt.

Za poduk in kratek čas.

Kralj Robert Sicilijanski.

(Čudna povest; po „Leigh Hunt“.)

Kakor nam stari zgodovinarji poročajo, bil je sicilijanski kralj Robert, brat papeža Urbana in cesarja

Valemonda, sicer pogumen junak od pet do glave, ali tudi tako prevzetan in ošaben, da še pred Bogom pokleknil ni. Navadno se je igral med službo božjo v cerkvi s svojo lepo, dolgo brado ter se oziral po navzočih vernikih, kakor vojskovodja po svojih četah.

Na večer pred kresom bil je tudi kralj pri večer-
nicah, ker mu je bilo doneče petje zbranih duhovnikov
jako ugajalo. Na enkrat potihne glasno petje in prav na
lahko zadonijo kralju na uho pomenljive besede Mari-
jine: »Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles«.

Ker se je sam sebi prevelik gospod zdel, da bi se
latinščine bil kedaj učil, teh besed ni razumel, ali v
srce so mu le segle. Zato povpraša svojega sosedo, mla-
dega kaplana, ter ga prosi, naj mu pomen onih besed
razloži. Gospod mu jih prestavi, rekoč: »Položil je mo-
gočnike s prestolov in vzdignil ponižne«.

Porogljivo ga zavrne kralj, da to ni res. »Kajti
mogočnejši, kakor sem jaz«, razmotrival je prevzetnež,
»se ne dajo kar tako meni nič tebi nič s prestolov od-
ganjati. Še manje je mogoče, da bi prišli do visokih
mest oni, ki se navadno imenujejo ponižni.« Duhovnik
je kar obmolčal, nobenega odgovora ni dal. Kralj pa
se nasloni na klop in kmalu zadremle; kajti bilo je v
cerkvi vroče in soparno; še bolj pa so ga dolgočasile
cerkvene molitve, katerih ni bilo ne konca ne kraja.

Kmalu vzbudijo kralja, kakor je mislil sam, orglje,
ali v resnici vzdramila ga je muha, ki mu je brenčala
po ušesih. Kako se zavzame še na pol speči kralj, ko
vidi, da je cerkev celo prazna! Le stara ženica še je
molila svoj rožni venec tam doli v zadnji klopi. Nekaj
časa se kralj ozira okoli sebe, ter pričakuje svojih dvor-
nikov. A kmalu mu zmanjka potrpežljivosti in začne
po cerkvi rogoviliti in razsajati. Pa ni mu druga ostalo,
moral je pokazati, da najde tudi sam brez spremstva
pot skozi vrata.

Gredoč začne upiti nad sključeno ženico, ali ta je
bila najbrž gluha, ker ni hotela nobene besede razumeti.
Na vse grlo začne ženka klicati: »Tatovi, tatovi!« Na to
zbeži iz cerkve ter zaklene cerkvena vrata za seboj, in
kralj ostane pod ključem. Sedaj je še le kralj prav raz-
sajal po božjem hramu. S strahom je opazil, da nima
na sebi onih dragocenih oblačil, ki so kazala njegovo
čast. Bil je brez škrlatnega plašča in brez žezla. Zdaj
pa on začne na ves glas kričati: »Tatovi, tatovi, izdaj-
stvo; izdajalca naj konji raztrgajo na drobne kosce!
Hajd, odprite vrata!«

Precej mu je nekdo zunaj odgovoril: »Naj le vo-
jaki pridejo! Lep tič si!«

Kralj od jeze ne more črhiti nobene besede. Zu-
naj se oglasi starka: »Kaj ne, kakor kralj bi nam rad
ušel, ker si se skril, da bi cerkev oropal? Pa zdaj te
imamo v pesti! Dobro te vidim skozi ključavnico, kako
ti je pri srcu. Odskakuješ, kakor podgana v pasti. Ti
diši slanina?«

Kralj se ni mogel več premagovati, zagnal se je
v vrata ter jih razbil. Ko pride na zrak, zbeži, kolikor
so mu ne kraljevo dostojanstvo, ampak noge dopuščale,
proti svoji palači, stoječi blizu cerkve. Vrtar se ježno
nad njim zareži: »Kaj pa hočeš ti?« »Prostor« zakriči
kralj ter sune vrtarja na stran. Hitro se ta pobere od
tal ter kliče na vse moči: »Primate ga, držite ga!«
Kralj se je trudil, da bi ga vrtar spoznal, kdo je; ali
ni se mu posrečilo. »Pijana živina, potepuh, ropar si,
ki se drzneš v kraljevo palačo, ki se lotiš kraljevih
dvorNIKOV!«

Na to prisopiha stotnik čisto po salonsko opravl-
jen in gladko počesan, ki gotovo ni bil na kaj takega
pripravljen, s svojo dvojno stražo. Kralj ga pokliče po
imenu: »Stotnik Francovilla, je-li cel svet znorel? Kaj
me ne poznate več? Odpeljte me v moje sobane!«

Vojake, ki so mu prišli preblizu, pometal je Robert
daleč od sebe, vsakega v svoj kot. Stotnik misli sam
pri sebi in tudi vojakom reče: »Ta je blazen, pamet se
mu je zmešala«. Kralj se pogleda v ogledalo; ali kako
se začudi, kajti komaj je sam sebe spoznal, tako ga je
jeza, žalost in strah spremenil. Imel je res lice, kakor
kak znorel. Sam s seboj je začel govoriti in vse to,
kar se je z njim zgodilo, pripisoval je coperniji. Nato
pride povelje, da ga morajo pripeljati do kralja. Na svo-
jem prestolu zagleda nesrečni Robert drugega kralja, ki
mu je bil prav podoben, ali veliko bolj veličasten.

»Grdež, nesramnež«, peni se pravi Robert od jeze,
in skoči proti prestolu, da bi pokazal s pestjo usiljencu
pot s kraljevega sedeža. Ali neka višja moč prišla ga
je za roke, vzela mu vso moč; še tega ni vedel, kje
stoji. Novi kralj bil je angelj, iz nebes poslan, da bi se
prevzetni, ošabni Robert privadil ponižnosti, da bi se
poboljšal in spokoril.

»Ker se kažeš norca, vsprejem te res za dvor-
nega norca«, nagovori ga mehko novi vladar. »Le pri-
nesite mu žezlo, krono, glumsko kapo in palico!«

Rad bi bil Robert prav robato odgovoril, pa jezik
mu zastane in jedin njegov odgovor je bil, da je po-
kazal na usta, češ, ne morem nobene ziniti. Na to so mu
dvorniki lase ostrigili ter ga preoblekli v dvornega norca.
Vsi so ga zasmehovali, vsi preganjali in črteli. Med
dvorniki bili so najhujši oni, ki so se poprej kralju naj-
bolj dobrikali in sladkali. (Konec prih.)

Smešnica. Kmet vpraša cigana: »Cigan, kam
greš?« — »Grem se ženit.« — »No, katero pa?« —
»Grofovo hčer.« — »To je vendar čisto nemogoče!«
»Zakaj?« odvrne cigan, ker jaz to hočem, je že na pol
dobljeno; če še pa grofova hči hoče, pa je vse dobro!«

Razne stvari.

(Presvetli cesar) so podarili č. oo. minori-
tom v Ptuj za popravo ondotne samostanske in žup-
nijske cerkve svetega Petra in Pavla iz svoje zasebne
blagajne 100 gld.

(Nujni predlog) poslanca dr. Gregoreca za pod-
poro dne 4. avgusta t. l. po toči in nevihti oškodova-
nim v Gornje-radgonskem in Ljutomerskem okraju dobil
je v državnem zboru potrebno dvetretjinsko večino in se
izročil proračunskemu odseku. Vcenjena škoda znaša
36.750 gld. Poslanec Kokošinec je predlog tudi podpisal!

(Zahvala.) Gospod Peter Majdič daroval je po
svojej gospej mami povodom svoje poroke župnijski
cerkvi sv. Danijela v Celju svoto 100 kron, ubogim
Celjske župnije pa 200 kron, za kar mu bodi izrečena
presrečna zahvala!

(Umrl) je dne 17. t. m. v Središču g. Matija Ko-
čevnar, brat še davno pokojnega domoljuba dr. Štefana
Kočevarja, 84 let star. Pokojnik bil je samec. Naj po-
čiva v miru!

(Sl. v. planinsko društvo.) Od neke strani,
pa ne od nemške, začelo se je rovat zoper podružnico
»slovenskega planinskega društva v Mozirju« zaradi dvo-
jezičnih napisov. Ni lepo, ako se nesloga hoče sejati v
tako mlado in potrebno društvo!

(Pivo.) Meseca julija tega leta se je v tostran-
skih avstrijskih deželah skuhalo piva 1,522.149 hekto-
litrov. Davka se je od tega plačalo 2,839.657 gld.

(Nesreča.) Vsled plinovega razpoka sta v Tr-
bovlju dva rudokopa ponesrečila; in sicer se je 21letni
Janez Korber iz Litije hudo opeknel, le nekoliko pa 66-
letni Gašpar Golouh.

(Najdeni ponarejeni petdesetaki.) Blizu Fürstenfelda na srednjem Štajarskem so našli pred tednom v razpoklini nekega drevesa poleg opekarne zavitek, v katerem je bilo 67 ponarejenih avstrijskih petdesetakov. Misli se, da so ta ponarejeni denar skrili italijanski delavci iz opekarne.

(Koliko užigalic se potroši?) Nekdo je v Berolinu preračunal, da se porabi po vsej Evropi po 7 užigalic na dan na vsakega prebivalca; torej na dan okoli 2 milijardi. Ako bi mogel kdo položiti te užigalice jedno poleg druge, napravil bi 36,5 milijard metrov dolgo vrsto, ki bi se ovijala okrog zemlje 829 krat.

(Izabelin trs.) V Slivnici pri Mariboru ima posestnik Jožef Kotnik le eden na tepko napeljan 11 letni izabelin trs, na katerim je bilo letos 2670 lepih grozdov in se je naprešalo 180 litrov jako dobrega mošta. Ker je listje večinoma že odpadlo, bila je hruška, ki stoji blizu velike ceste, od popotnikov jako občudovana zaradi preobloženih grozdov. Bog daj mnogo takih trsov!

(Poročil) se je 8. t. m. v Širjah pri Zidanem mostu gosp. Anton Mirnik, c. kr. poštni asistent, z gospodično Karloto roj. Knina, ki je nedavno prestopila iz židovske vere h katoliški in sprejela zakrament svetega krsta.

(Trgatev) na Dolenjskem Kranjskem je večinoma že končana. Vina so pridelali sicer mnogo manj od lani, toda dobro bode. V nekaterih krajih niso skoro nič pridelali, ker med letom niso nič storili v zboljšanje trte.

(Nagla smrt.) Neki kupec iz Radeč kupoval je nedavno v Trbižu ovce. Baš ko je hotel odšteti denar, zgrudil se je, po kapi zadet, mrtev na tla.

(Požar.) Dne 16. t. m. popoldne ob 2. uri je nastal požar pri J. Pusovniku, po domače pri Rožiču, v okolici Sv. Florijana pri Šoštanju. Komaj so še le nekoliko pozabili, ko je tam pred nekaj leti poslopje ogenj upepelil; a že zopet je to hišo obiskala ta nesreča. Zgoraj je »marof« in vsa krma. Kakor se sliši, je to hudobna roka storila.

(Božji rop.) V noči od 2. do 3. oktobra je v Konjicah v nadžupnijski cerkvi neki grabež: obe skrinjici za darila oropal. Žendarji so že bojda lopova prijeli.

(Nova pošta.) Pri Sv. Bolfanku pri Bišu v Slov. gor. so dobili dne 16. oktobra pošto, ki se bavi tudi s pošto hranilnico in ima s Ptujem v tednu trikratno zvezo.

(Utonila.) Žganjepitju udana 54-letna kočarica Jera Janežič je v Pristovi te dni močno pijana padla v potok in utonila. Nesrečno žganje!

(Vinska letina.) Po goricah v Št. Andražu ob Polzeli je letos vina skoraj polovico manj od lanskega leta; ali kapljica bode dobra, pa tudi — draga.

(Madjarska liga alizveza.) V Budapešti snujejo madjarsko ligo, katera si stavi »kulturno« in »blagotvorno« nalogo madjarizacije nemadjarskih narodov na Ogerskem. Značilno je, da je v odboru 76 odstotkov židov. Ali je tam žid ali Madjar vse jedno?

(Domovinska pravica.) Dne 16. oktobra je minister notranjih zadev, Bacquehem, predložil zbornici poslancev načrt novi domovinski postavi, ki določuje, da zadobi davkoplačevalec domovinsko pravico tam, kjer prebiva pet let, delavec nedavkoplačevalec pa, če prebiva deset let v kaki občini. Žal, da o poslih načrt ne govori, vendar pa naj prej kakor slej postane postava!

(Vojaška vest.) Šola za c. kr. konjiške enoletne prostovoljce je preložena iz Maribora v Varaždin, ker v Mariboru ni bojda dovolj prostora za vežbanje.

(Delavski shod.) Društvo »Wahrheit« je preteklo nedeljo priredilo v gostilni »Kreuzhof« v Mariboru velikansk shod delavcev in delavk. Dva graška govornika sta sicer ostrá govorila o občni volilni pravici in o časopisju, vendar red se ni motil. Kdaj pa bode v Mariboru l. zborovanje krščansko-socijalnih delavcev?

(Pred Celjskimi porotniki) sta bila Neža Romih in Ivan Sakšek s Pokleka pri Sevnici jednoglasno nekrivima spoznana umora Ane Romihove in oproščena.

(Cesta iz Luč v Solčavo), katero izdeluje deželni železniški urad, bode dodelana do konca tega meseca, ako ostane vreme ugodno. Početkom meseca novembra se bode lahko cesta odprla. Pri Sv. Primožu se je preložila cesta na 3 kilometre daljave, med Lučami in Solčavo pa na 10 kilometrov. Drugi daljši del ceste je že popolnoma gotov.

(Ogenj pri čuvaju.) Pač redkokdaj se morda prigodi, da bi čuvaj za ogenj sam moral klicati na pomoč gasilce. Tako se je zgodilo v Gradcu. Žena čuvaja je zlezla s prižgano svetiljko pod posteljo, da bi pregnala mačka, ki se je tam skril. Hipoma se je vnela postelja in čuvaj je moral klicati gasilce. K sreči pa je sam pogasil ogenj, predno so še prihiteli gasilci.

(Južna železnica.) Načelnik upravnega sveta knez Hohenlohe se je odpeljal v Pariz, da se posvetuje s tamošnjim odborom, pod kakimi pogoji bi se južna železnica prepustila državi. Obravnave se bodo najbrže pričele koncem tega meseca.

Listič uredništva. Čč. gg. dr. J. L. in Fr. O. v Št. P. pod Sv. gor.: Javljam, da dopisa od tam v št. 41. ni pisal noben duhovnik. Obžalujemo, ako je le osebna mržnja kriva onega dopisa. — Gg. dopisnikom: Hvala; vse pride na vrsto, kar se sploh dá porabiti.

Loterijske številke.

Trst 13. oktobra 1894:	56, 37, 3, 52, 79
Line „ „ „ „	29, 1, 50, 55, 30

Mlin, v dobrem stanu, s tremi tečajji, na dobri vodi, blizo lepe vasi in farne cerkve, se proda pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri upravnistvu »Slov. Gospodarja«. 1—3

Mlad človek,

37 let star, išče službe kakšnega dacarja, vročevalca ali pa pri kakšni graščini za hišnika ali za kakšnega občinskega slugo, ki tudi dobro pisati in računati zna. Več pové upravnistvo. 1-3

Nove polovnjake

z železnimi obroči in merjene, najceneje priporočam

Feliks Schmidt,
sodarski mojster v Mariboru,
Koroške ulice št. 18.

2-3

Harmonium,

s 5 spremeni, skoro čisto nov, se za 110 fl. proda. Več se izve pri lastniku **Šimonu Otorepcu**, cerkv. prostor št. 42 v Ormožu.

Službo mežnarja

želi nastopiti **Ferdinand Bračko** v kateri koli župniji. Več izve se pri urednistvu »Slov. Gospodarja«. 3-4

Dražba cerkv. vina.

Dne 24. oktobra t. l. ob 10. uri popoldan prodajalo se bode po dražbi 9 polovnjakov letošnjega vina s posodo vred.

Cerkveno predstojništvo v Jarenini.

5 — 10 gld. vsakdanjega

gotovega zaslužka brez glavnice in nevarščine ponujamo vsakemu, kdor se hoče pečati s prodajanjem postavno dovoljenih srečk in državnih denarjeveljavnih papirjev. Ponudbe pod naslovom: »Lose« an die Annonc. Exp. J. Danneberg, Wien I. Wollzeile 19. 7-10

Ivan Horvat,

kamnosek v Račjem

priporoča svojo zalogo nagrobnih spominov po najnižji ceni. 3-3

Sejem pri Sv. Tomažu nad Vel. Nedeljo, kateri spada na nedeljo 28. t. m., se bode vršil v **ponedeljek** 29. t. m. 1-2

Naznanilo.

C. kr. okr. sodnija v Ptuj u naznanja, da se vrši prostovoljna licitacija, pri kateri se prodava blizu pet polovnjakov letošnjega novega vina iz zapuščine umrlega župnika **Martina Sattler-ja** v Majšbergu,

dne 27. oktobra 1894

ob 9. uri predpoldne v Janževem vrhu (v tamošnji kleti). Izključuje se liter po 22 kr. Vino se prodaja brez posode ter se mora takoj plačati in odpeljati.

C. kr. okrajna sodnija v Ptuj u,
dne 15. oktobra 1894.

Dva viničarja,

ki sta izvedena v zelenem in suhem cepljenju trt, se sprejmeta takoj pri graščini **Traškoj na Hrvaškem**. Prednost imajo taki, ki imajo večjo za delo zmerno družino. Oglašiti se je treba ravnatom. 2-2

Služba organista in mežnarja

se odda pri **Sv. Lenartu nad Laškim**. Oglašila naj se do 20. oktobra pošljejo na cerkveno predstojništvo. 2-2

Čisti vinski sodi

različne velikosti, zelo dobro ohranjeni, se najceneje dobijo pri gospodu **Minariku** v Rušah. 3-3

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu da škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri **Alojziju Quandest**, gosposke ulice. 38-52

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mline za žito
rezalnice za krmo
samodelujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obdobju: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpoložljivi v najnovejših, najboljših konstrukcijah
IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 49
Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastojni in poštino pristoje.
Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.
Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Tinct. chinae nervitonica comp.

(Prof. dr. Lieberja živčni lek.)

Edino pristen z varnostno znamko „križ in sidro“. Pripravlja se pravilno v lekarni **M. Fanta** v Pragi, ter je že dolgo let znan kot živcekrepično zdravilo. Steklenica 1, 2 gld. in 3 gld. 50 kr. Kot jako dobro domače zdravilo so znane **Št. Jakobove želodčne kapljice**, steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Glavna zaloga: lekarna sv. Ane v Bozenu in lekarna „pri zlatem medvedu“ v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih lekarnah v Gradcu in Mariboru. 1-40

Dražba cerkv. vina.

Pri **Sv. Petru** nižej Maribora se bode letos 25. oktobra ob 10. uri predpoldan po dražbi prodajalo 50 polovnjakov vinskega mošta in ravno toliko starega vina (1890 in 1893). Blago je nekaj posebnega.

Cerkveno predstojništvo **Sv. Peter** nižej Maribora.

Zahvala.

V noči od sobote do nedelje, 7. t. m. okoli 2. ure zjutraj je začelo goreti gospodarsko poslopje **Boštjana** in **Mice Ver**, hšt. 19 na Vičavi pri Ptuj u. Škode je okoli 1000 gold. Velika sreča, da ni bilo vetra, drugače bi ogenj celo vas vpepelil. Bog plati vrlim sosedom in vasčanom, ki so prihiteli in požrtvovalno pomagali gasiti! Prišli so tudi na pomoč in pridno delovali vojaki, pionirji pod vodstvom svojega stotnika in častnikov, in Ptujski ognjegasci. Presrečno zahvaljujeva vse! — Časnega in večnega ognja varuj nas Bog in sv. Florijan!

Boštjan in Mica Ver.

V najem se dá ali prodaja

kmetija pri Trbovlju v hribih 160 oralov, gozd, travniki, njive in pašnik. Krme se dobi 800 centov, glavnice za nakup gospodarskih potrebščin z živino in žetvo vred je treba 800 gld.; tudi na otroke. Letna najemščina 200 gld. Proda se za 4600 gld. Takoj se plača polovica. Ponudbe se pošljejo **M. K.** poste restante, Ljubljana. 2-3

OZNANILO.

Za poluletni tečaj na deželni podkovaalni šoli v Gradcu, kateri se začne dne 2. januarja 1895 oddaje se za vredne in uboge podkovače 10 deželnih stipendij po 50 gld. in po možnosti s prostim stanovanjem v zavodu, od več okrajnih zastopov in gospodarskih podružnic pa tudi večih stipendij po 50 gld.

Pogoji so, da so najmanj 18 let stari, zdravega in močnega telesa, da imajo domovinsko pravico na Štajarskem, da so ljudsko šolo dobro dovršili in so najmanj dve leti služili kot podkovači.

Razun tega se mora vsak prošnik z reverzom zavezati, da bode po dovršenem tečaju tri leta na Štajarskem, oziroma v okraju, po katerem je stipendijo prejel, kot mojster ali pomagač služboval.

Prošnje z reverzom, krstnim in domovinskim listom, izučnim pismom, s šolskim in zdravniškim spričevalom, delalno knjigo, s spričevalom o premoženju in npravnosti naj se pošiljajo vsaj do 10. novembra 1894 deželnemu odboru.

Taki podkovači, katerim ni toliko za stipendijo, kakor za poduk, naj dopričajo, da so 18 let stari, da so dve leti kot podkovači služili, ljudsko šolo dobro dovršili in naj se oglašijo z izučnim listom in delalno knjigo pri vodji zavoda, najnadale v prvih treh dneh, ko se tečaj začne.

Gradec, 10. oktobra 1894.

Od štaj. dež. odbora.

Josip Lorber-jeva

livarna za železo in kovine in tovarna za stroje
v Žalcu pri Celju

izdeluje in popravlja različne, posebno pa kmetijske stroje, vliva iz železa in kovin (vsakterne zmesi) vse predmete za žage, mline in druge potrebe; napravlja cele transmisije po najnovejših sistemih itd. Posebno pa priporoča svoje travniške brane, katere dosedaj v praktični rabljivosti in nizki ceni (mala brana stane samo 26 gld. in velika 32 gld.) še noben izdelek te vrste ni prekosil. 5-10